

*Відділу освіти
Зборівської райдержадміністрації
ЗОШ I-II ст. с. Кабарівців*

Туристсько – краєзнавча експедиція
«Краса і біль України»
за напрямком: «З попелу забуття»

Мої рідні Кабарівці

**Роботу підготував:
експедиційний загін
ЗОШ I-II ст. с. Кабарівців**

*Керівник експедиційного загону
вчитель історії
ЗОШ I-II ст. с. Кабарівців
Соловій Назарій Михайлович*

Кабарівці – 2009р.

Мета експедиції:

- дослідити історію села, його історичні пам'ятки;
- зібрати інформацію про національну-визвольну боротьбу воїнів УПА про відомих мешканців села;
- виховувати інтерес до культурної спадщини свого краю, почуття національної самосвідомості та національної гідності за свій народ.

Головні завдання експедиції:

- поглибити знання учнів про історію свого села;
- зібрати відомості у старожилів про історичні пам'ятки села;
- навчити учнів самостійно працювати з різними джерелами вміння робити аналіз фактів, досліджувати історичні документи ;
- зібрати матеріали про односельчан-воїнів УПА;
- вчити учнів узагальнювати зібраний матеріал, систематизувати його;
- зібрати матеріали про розвиток освіти в селі, про відомих односельчан;
- прищеплювати в учнів любов до рідного краю, його історії;
- виховувати в школярів працелюбність, відповідальність за доручену справу.

Список експедиційного загону

Процик Олександр - командир загону.

Сарев Юрій - фотограф.

Матвіїшин Іван - відповідальний за збір інформації про історію села.

Гірник Віталій - відповідальний за збір інформації про освіту села, її розвиток.

Сухінська Лариса - відповідальна за збір інформації про учасників УПА-вихідців з села.

Вересюк Віталій - оформлювач матеріалу.

Николишин Руслан - оформлювач матеріалу.

Керівник експедиційного загону:

Вчитель історії

Соловій Назарій Михайлович

с. Кабарівці

Зборівського району

Тернопільської області

ЗОШ I-II ступенів с. Кабарівців

вул. Т. Шевченка, 14

95-1-40

Склад експедиційного загону.

З метою кращої організації пошуково – дослідницької роботи у групі розподіляються обов'язки, враховуючи ініціативу самих учнів. Тобто, призначаються відповідальні за окремі види робіт залежно від інтересів, знань і здібностей того чи іншого учня. Одні збирають інформацію про історичні пам'ятки села, інші – про розвиток освіти в селі, ще інші – про національно – культурне життя села на початку 20ст; про відомих вихідців з рідного села.

В групі обов'язково є фотограф, який відповідає за виготовлення фотографій для експедиції.

Після закінчення експедиції кожен учасник обробляє свій матеріал, корегує його. Однак, незважаючи на такий розподіл функцій, більшість робіт мають загальний характер, тобто все вирішується спільно.

ЗМІСТ

1. Історичні пам'ятки села Кабарівців.
2. Історія освіти нашого села.
3. Просвітньо-культурне життя в 1920-1930 роки.
4. Кабарівці в ХХ на початку ХХІ століття.

1 розділ.

Історичні пам'ятки села Кабарівців.

„Напиши про мою рідну
землю так, щоб ті, що
там народилися і вирости,
могли її ще раз побачити.
А ті, які не мали щастя її
бачити, могли бодай собі її
уявити”
(Леся Лисак – Тивонюк „ Стежка додому”)

Село Кабарівці є центром Кабаровецької сільської ради. Розташоване на відстані 7км на північ від районного центру міста Зборова та 3км від залізничної станції, в басейні річки Стрипи, над однією з її приток, на висоті 394 – 413метрів над рівнем моря.

За даними останнього перепису, кількість населення становить 460 чоловік.

Перша згадка про село Кабарівці датується 1598 роком. Назва походить, за переказами старожилів, від прізвища пана Кабарівського, який вважається засновником села. Версія про походження села єдина.

Кабарівці відомі зі списку Золочівського ключа маєтностей, які в 1598 році перейшли від Чирниковських до Марка Собеського.

На початку 19 ст. село належало Антону Кріксгуберу. Він заснував у 1806 році фабрику воскових свічок, яка проіснувала до 1949 року. Керівник фабрики Картнер навчив кабарівчан на добрих фахівців, завдяки чому фабрика виробляла 14400 кілограмів сирого воску. Воскові свічки мали збут не лише у Бродах і Львові, але також у Берні, Празі, Мюнхені та інших європейських країнах [1,424]

У 1883 році у львівській "Батьківщині" є стаття Миколи Пчоли, де йдеться, про те що якийсь польський дідич опікується руською громадою Кабаровець. (хто саме - невідомо) [2,297]

В центрі села пишається велика мурована церква Святої Парасковії, побудована у 1836 році за кошти Анни Кріксгубер. Анна була заможною єврейкою. В пам'ять про свого сина, який втопився у кабаровецькому ставі, Анна Кріксгубер будує церкву і приймає християнство. Похована у склепі під мурами церкви. Церква стоїть на полі жительки Агафії Терещук. Поруч з церквою збудована і дзвіниця, яка частково була зруйнована під час Першої світової війни, а відбудована в 1924 році. (див. додаток 1)

На честь скасування панщини громадою села було поставлено дерев'яний хрест. В часи Радянської влади хрест зруйнували, але в 1989 році селяни на тому ж місці (недалеко церкви) поставили залізний хрест.

Коли Україна перебувала в складі Польщі, Кабарівці умовно було поділено на дві частини: в одній проживали корінні жителі, а в другій – поляки. Звичайно, поляки мали суттєву перевагу в культурно – релігійному житті села. В 1898 році вони на своїй "території" встановили фігуру святого Яна.

Місцеві жителі теж встановлюють фігуру Божої Матері біля ставу. 1960 – 1961 рр. за вказівкою керівних органів району і при безпосередній участі місцевих комуністів ці фігури було демонтовано і перенесено на територію церкви, де вони знаходяться і по сьогоднішній день.

Ще в 1918 році на горі Сина було висипано символічну могилу борцям за волю і незалежність України. В кінці 1930 років ця могила була знищена поляками. Вдруге могилу було відновлено 1941 році, але в 1943 році знову знищено комуністичним режимом. Втретє могила відновлювалася в середині 50 років українськими повстанцями, але знову „влада“ тракторами розорювала могилу. Остаточо відновлена могила у 1991 році членами осередку Народного Руху села. Щороку тут, в день незалежності України, відправляється панахида місцевим парохом Юрієм Коваликом, відбуваються урочисті виступи, концерти. (див. додаток 2)

На сільському цвинтарі поставлений в 1968 році хрест, який зберіг житель села, коли руйнувалися українські святині. Хрест було перенесено з границі села (вночі) на власних плечах Забитівським Григорієм. Щороку під ним відправляється панахида під час поминальних днів.

В 1965 році, на честь 20-річчя перемоги у другій світовій війні, зведено пам'ятник загиблим воїнам – односельцям – Обеліск слави. (див. додаток 3)

З архівних документів відомо, що в липні 1944 льотчик Дмитро Чорнокнижний загинув біля Зборова. На початку 1970-х років розшукали місце падіння літака. Розкопки проводили біля „Синьої гори“ на зелених берегах Стрипи в с. Кабарівці. Знайшли планшет, шматочки карти, на якій олівцем позначено маршрути. Очевидець Марія Вуїк показала, де врізався в землю охоплений полум'ям літак. Був присутній письменник Анатолій Хорунжий.

На лівому березі річки Стрипи в південно-східній частині села височить Сина гора (золота) (413м). Назва за легендою, походить від того, що там ніби то закопав скарб (золото) Богдан Хмельницький для свого сина. За іншою - над горою зранку з'являється синій туман. На правому березі річки підноситься ще один горб до 401м понад рівнем моря.

На лівому березі Стрипи є поклади каменю – пісковика довжиною 1км, глини, яка переходить у жовтий пісок. Є кар'єр площею 3,4га.

На Синій горі є невелике глибоке озеро „Воронка“ – слід першої світової війни. В часи першої світової війни, коли лінія фронту стабілізувалася, жодна з сторін не могла прорвати сторону супротивника. У пошуках нових методів війни німецьке командування вирішило зробити кілька підкопів під окопи

російських військ, закласти вибухівку і підірвати. Одразу ж за вибухом планувалася атака. Такі підкопи були зроблені в околицях сіл Кабарівці та Присівці. Проте наступ провалився, росіяни відвели свої війська, але в результаті вибухів залишилось кілька вирв, які з часом наповнились водою. В радянські часи вони були загорнуті. Залишилось лише озеро на Синій горі. Невелике, в діаметрі (до 50м), але глибина його невідома (кажуть, що більше 30м). Берег майже під прямим кутом йде вниз. Озеро немає ні втоку, ні виток, але його вода завжди прохолодна і чиста. Очевидно, що німецький вибух зачепив водоносну артерію, яка дивним чином забезпечує притік і відтік води. Раніше озеро було місцем відпочинку кабарівчан, зараз є став площею 16га. У Кабарівцях є три ліски: один - біля ставу, другий - в центрі села, біля школи, третій - біля символічної могили загиблим односельцям.

В 1880 році в селі було 672 мешканці, з яких 643 греко-католики. Площа села становила 10,89 кв.км, з яких 9,63 кв.км була орна земля. 30 вересня 1921 року було 175 хат з 941 мешканцями. 9 грудня 1931-216 хат з 1136 жителями, з яких було 295 римо-католиків, які зайняли найродючіші землі села.

В 1836 році парафією села керував о.Олександр Ілевич. У селі тоді жило 810-греко-католиків, 30 римо-католиків і 12 жидів. [1:425] .

В 1935-1936 роках, після відбудови церкви в 1924 році парафією правив о. Іван Ружицький. Тоді у селі було 289 греко-католиків, 295 римо-католиків (колоністи). Зараз проживає 460 жителів в 175 дворах.

Розділ 2

Історія освіти нашого села.

За часів панування Австро-Угорської монархії в селі Кабарівці 70% населення було неграмотним. За роки панської Польщі в селі була початкова школа, яка поміщалася в найманій хаті на дяківці. Чому її так називали невідомо. Може, в цій хаті жив дяк, а, може, дяк навчав дітей. (додаток 4)

Відомо, що школа існувала з 1870 року. Дітей шкільного віку було 81, але школу відвідували тільки 46. Навчання проводилось українською мовою. В класі стояли великі лавки (парти). За партою могли поміститися шість і більше учнів. Посередині класу стояв учительський стіл. На стіні висіли ікони і портрет цесаря Франца Йосифа. Навчав дітей один вчитель. Діти навчались чотири роки. Четвертий рік навчання називали „повторителька“.

У 1909 році до школи ходило 140 дітей, яких навчали чотири вчителі. [1,429]

Школа знаходилася у хатах Смика і Доскоча. Навчали дітей вчителі поляки: Хабін, Малаш, Дубіцова. За найменші провини вчителі тростиною били дітей. Учні першого класу не оцінювалися. В кінці навчального року видавали свідоцтво, написане польською мовою.(додаток 5).

В 1935-1936 навчальному році навчались 116 дітей. В селі працював дитячий садок при кружку „Рідна школа“.

У вересні 1939 року Червона Армія принесла визволення на західно - українські землі. Всіх поляків вивезли в Сибір. В жовтні було відкрито семирічну школу. Директором школи працював Цвіль Я. П. Навчання проводилось українською мовою. В кінці навчального року видавалася картка про успішність, поведінку і відвідування.

22 червня 1941 року почалась Велика Вітчизняна війна. Село окупували німці. Вже в 1941 році була відкрита чотири - класова прилюдна народна школа з українською мовою навчання. Вчителями працювали Марія Ружицька і Д. Коковський. В школі вивчалися такі предмети: українська мова, німецька мова, рахунки і геометрія, природа, рисунки, релігія і руханка. По закінченні навчального року видавалось свідоцтво. Шкільне свідоцтво було написане двома мовами - німецькою і українською.

Село було звільнене від німецько – фашистських окупантів 25 липня 1944 року. У вересні розпочалось навчання в школі. Навчатися було важко. Не було підручників, зошитів, ручок, олівців. Писали на кусочках паперу, який відривали від газети. Чорнило робили з бузини.

З 1946 року школа була середньою, розміщувалась у п'яти приміщеннях. Директором школи працювала Корінна Г. І. В 1947-1948 навчальному році директором працював Шаповалов В. І. , а в 1948-1949 н. р –Щетина С.П.

Вчителями працювали:

- В'яла А.Ф. – українська мова і літера
- Сердюк Л.Г. – російська мова і література;
- Довгань В.Д. – математика;
- Ісаєнко А.П. – історія;
- Нечитайло О.А. – географія; ;

Гуранський А.М. – фізкультура;
Постуменко Н.І. – креслення;
Потужна К.Н. – математика;
Шамшур П.В. – українська мова і література;
Боднар Т.Ф. – хімія;
Щетина С.П. – історія; (додаток 6)

В 1946-1947 навчальному році навчалось 260 учнів в 1947-1948 н.р-265 учнів, а в 1948-1949 навчальному році багато учнів покинули школу і пішли навчатись у Підлипецьку середню школу Золочівського району. Учні покинули школу через прийом в комсомол. Частина учнів відсіяли через неуспішність.

До Кабаровецької середньої школи ходили учні з навколишніх сіл: Метенева, Грабківців, Млинівців, Кудобинців, Кудинівців, Беримівців, Вовчківців, Івачева, Гукалівців, Перепельників, Лопушан, Ярославичів, Монилівки.

В 1949 році, в зв'язку із зменшенням кількості учнів, школа була реорганізована в семирічну. З 1950 по 1957 рік директором школи працював Нечипоренко К.Ф. Вчителями працювали: Маланчук Т.В, Шеремет В.Й., Забитівський О.І., Нестеренко Т.М., Нестеренко О.П., Лазурко. І.І., Дума М.А., Горбач В.Ф.

З 1957 року по 1987 рік директором школи працював Дума М.А. Школа була розміщена в чотирьох приміщеннях. Колгосп віддав комору під приміщення школи. Зробили ремонт добудували коридор. Кругом "школи" викопали рів, щоб весняні води не текли у приміщення школи. В цьому приміщенні розмістили два класи, майстерню, їдальню, бібліотеку, кухню і буфет. В 1965 році школа розміщувалась в трьох будинках на відстані 200-300м. один від одного.

При школі працював консультпункт Тернопільської заочної середньої школи. В 1965 році був перший випуск учнів заочної середньої школи. (додаток 7).

Консультпункт працював до 1990 року. Тепер в селі не має жодної молоді людини, яка б не мала середньої освіти. Біля школи була пустка, ріс один ясен. Школу озеленили. Посадили тополі, живопліт і поставили огорожу. Навчально – дослідну ділянку обсадили аличею і сливами. На ділянці вирощували злакові і овочеві культури. Ціле літо учні разом з вчителями працювали на ділянці. В саду росли яблуні, груші, вишні, черешні, сливи, горіхи, виноград, смородина. Все озеленення школи було заслугою директора школи Думи М.А.

На території школи був географічний майданчик, який був огорожений. Тут стояли парти і все необхідне для проведення уроку. За сприятливої погоди уроки проводились на майданчику.

В 1959 році школа перейшла на восьмирічну освіту. З 1965 року учні школи одержували гаряче харчування. М'ясо, молоко, крупу давав колгосп безплатно. Овочами були забезпечені з дослідної ділянки, хліб купляли в магазині. Кожного року в школі потрібно було ремонтувати підлогу (кинувся грибок). В селі було багато молоді. Клуб (хата поляка Ухмана) був малий і старий. Вирішили побудувати новий клуб. Планували побудувати одноповерхову будівлю. При допомозі голови колгоспу Кирича Я.Ф. збудували другий поверх. І тепер ми маємо клуб і школу.

В 1975 році перейшли у нове приміщення школи. Потім побудували приміщення для навчання дітей шестирічок. В ньому були дві класні кімнати (ігрова кімната і спальня). Їдальня і кухня були в підвальному приміщенні школи.

В 1986 році школа перейшла на навчання дітей шестирічного віку. З 1987 року по 1999 рік директором школи працювала Лизан Н.Й. За два роки було збудовано їдальню і майстерню. Голова колгоспу Юрчак М.С., посприяв у будівництві необхідними матеріалами і робочого силою

Владимир Н.О. працювала директором школи в 1999-2000 році.

Під керівництвом директора школи Матвіїшина М.І., який працював з 2000-2004 рік, було виготовлено документацію на газифікацію школи. Але здійснити свій задум він не встиг. Невблаганна смерть забрала його з наших рядів. Цей задум здійснила його дружина Матвіїшин І.В., яка з 1987 року працювала класоводом. В 2004 році вона очолила школу. За час її керівництва газифіковано школу і встановлено пластикові вікна і двері.

Понад 850 чоловік закінчили Кабаровецьку школу. Вищу освіту здобули 100 чоловік середньо - спеціальну-125 чоловік. Є серед наших випускників працівники різних спеціальностей: вчителів-60чоловік, з них 10директорів шкіл, медиків-20 чоловік, інженерів-19 чоловік, механіків-14чоловік, трактористів-45чоловік, економістів-12чоловік, бухгалтерів-14чоловік, програмісти, агрономи, ткачі, продавці, архітектори, режисери і ін.

Першими вчителями (вихідцями з нашого села) були Маланчук Т.В., Маланчук О.М., Довгань В.Д., Лисак В.С.

В 1950 році вчителя математики Довганя В.Д. смертельно поранив дільничний міліціонер Косоротов. Вбивця не поніс ніякої кари. Вчителя математики Ромасишина В.І. забрали з уроку працівники КДБ і без слідства і суду заслали в Мордовські табори на 15 років ув'язнення. 10 років ув'язнення в Мордовських таборах відбув вчитель Рій М.

Настав 1991 рік. Україна здобула незалежність. Ми тепер можемо вільно говорити і навчатися рідною мовою.

Зараз в школі навчається 72 учні. Працює в школі 16 вчителів. Всі вчителі мають вищу освіту і працюють за своєю спеціальністю.

Розділ 3

Просвітньо – культурне життя в 1920 – 193

Освітньо – культурне життя в Кабарівцях почало розвиватися ще перед першою світовою війною .В 1900 році була заснована читальня “Просвіта ” і товариство “Січ”, але війна зупинила їх діяльність. Після закінчення війни відновлено читальню “Просвіта” і організовано аматорський гурток. Засновано Товариство “Луг” для молоді, але в 1930р. польська влада заборонила її діяльність. Замість Товариства “Луг” засновано руханкове Товариство гурток “Рідної Школи”. При гуртку “Сільський Господар” організовано “Вишкіл Хліборобської Молоді”, яке очолив Микола Маланчук. (додаток 8)

Процвітало також кооперативне життя. Довголітніми продавцями були: Іван Савчук, Павло Забитівський, Анна Маланчук, Теодор Маланчук, Василь Дума.

7 липня 1931 року Кабарівці святкували 30 – літній ювілей існування читальні “Просвіта”. Свято відбулося на подвір’ї Івана Маланчука, де була масова участь людей з Зборівського району. (Кабарівці святкували перше ювілейне свято.) Свято розпочалося Службою Божою у місцевій церкві і панахидою за померлих членів “Просвіти”, яку відслужив отець Іван Ружицький [3;243]

Під час Богослуження співав хор читальні “Просвіти” з Кудинівців і грав оркестр Товариства “Сокіл” з Зборова. Співав хор читальні Мшанця, Кудинівців, Грабківців. Хор читальні в Кабарівців співав під керівництвом Михайла Забитівського.

Все, що важкою працею здобула громада, польське військо у вересні 1938 року знищило, спалили бібліотеку читальні -“Просвіта” в домі Миколи Савчука, винесли на город і спалили всі книжки, багатьох побили (додаток 9)

Громадські діячі , зокрема молодь, вступали до ОУН і УПА де кристалізували свої політичні погляди[2;428]

Історія національно – визвольного руху безпосередньо витікає з національно – патріотичного розвитку українських громад у 1920 – 1930 роках, коли по селах діяли численні українські громадські організації виховного спрямування – “Луг ”, “Сокіл”, “Пласт ”, культурного і освітнього “Просвіта”, комерційного – кооперативи і спілки. Все це сприяло національному самоусвідомленню, розвитку патріотизму.

Брали активну участь у національно – визвольній війні українського народу і наші односельці, які боролися за волю і незалежність нашої держави, поклали своє життя на жертвник нашої нації, серед них:

Гірник Володимир Теодорович “Козак”, 1920 р. н., освіта 4 класи. Вояк УПА в 1943 р. Розвідник , бойовик “Кита”. Шість разів втікав від енкаведистів.

Заарештований 04.12.1945 р. Зборівським РВ НКВС. Засуджений на 15 р. каторжних робіт. Звільнений 14.04.1956 р. Реабілітований 03.04.1992 р. Помер 1992 р. в с. Кабарівцях.

Гірник Ярослав Теодорович, 1927 р. н., Брат Володимира. Виселений у Хабаровський край(РФ). Повернувся в 1956 р. Помер в с. Кабарівцях.

Забитівська Євгенія Миколаївна, "Лоза", 1927 р. н., освіта 4 кл. член ОУН. Засуджена 07.12.1945 р. до 10 р. і позбавлення прав з конфіскацією майна. Звільнена 11.04.1955р. Реабілітована 30.11.1991 р. Померла в 2005 р. в м. Харкові.

Капшій Іллярій Йосипович, 1928 р. н., освіта 6 кл. Підтримував зв'язок з ОУН. Заарештований 20.11.1951р. Засуджений до 5 років. Звільнений 11.12.1954 р. Реабілітований 17.05.1993 р. Помер 1994 р. в с. Кабарівцях.

Куць Йосип Васильович, 1921 р. н., освіта 7 кл. Вояк УПА, Сотенний. Заарештований 21.11.1945 р. Засуджений 10.04.1946 р. до розстрілу. Розстріляний 07.06.1946р.

Маланчук Микола Григорович, "Микольця", 1914 р. н., Організатор і повітовий керівник молодіжної організації "Каменярі". Вояк УПА з 1943 р., політвиховник. Загинув у 1948р. в Магаданській обл.

Маланчук (Микула) Стефанія Василівна, "Ліщина", 1927 р.н., освіта 7 кл. член ОУН. Постачала харчі для вояків УПА, санітарка. Заарештована 13.08.1946 р. на 10 р. з конфіскацією майна. Звільнена 24.05.1955 р. Реабілітована 31.07.1992 р. Померла 2007р. в с. Кабарівцях (додаток 10)

Маціборок Степан, 1924 р.н., освіта 4 кл. Зв'язковий ОУН, УПА. Загинув у 1945 р.

Мельник Володимир Іванович, 1920 р.н., освіта 4 кл. Член ОУН з 1941 р., вояк УПА з 1943 р. Зв'язковий. Пропав безвісти. [4;248]

Мельник Любомира Дмитрівна, 1928 р. н., освіта 7 кл. Член товариства "Просвіта". Підпільниця, друкарка. (додаток 11)

Заарештована 24.11.1945 р. Виправдана 02.02.1946 р. В 1950 р. вбита в с. Кабарівці.

Мельник Степан Дмитрович, "Лебідь", 1921 р.н., освіта 7 кл. Член ОУН. Вояк УПА. Охороняв районного провідника "Топора". Заарештований 19.05.1946 р. Засуджений 29.06.1946 р. до 20 р. каторжних робіт і 5 р. позбавлення прав з конфіскацією майна. Звільнений 18.07.1956 р. Реабілітований 21.01.1992 р. Проживає в с. Кабарівцях. (додаток 12)

Микула Жан – Валерій Миколайович, 1928 р.н., освіта вища. Заарештований у 1948 р. Звільнений 1955 р. Помер 17 січня 2009 року.

Огніста Євгенія Петрівна, 1925 р.н., освіта 10 кл. Зв'язкова ОУН. Санітарка проживає в с. Кабарівцях.

Ромасишин Стефанія Ільківна, 1927 р.н., освіта 4 кл. Симпатик ОУН, УПА. Заарештована 25.05.1954 р. Засуджена 17.07.1953 р. до 25 р. з конфіскацією майна. Звільнена 25.03.1960 р. Реабілітована 28.02.1992 р. Померла 1988 р. в с. Кабарівцях.

Соловій Ярослав Петрович, "Залізник", 1928 р.н., Симпатик ОУН, УПА. Заарештований 25.05.1953 р. Засуджений 17.07.1953 р. до 25 р. 5 р. позбавлення прав з конфіскацією майна. Звільнений 11.08.1956 р. Реабілітований 28.02.1992 р. Помер 1 серпня 1994 р. в с. Кабарівцях [4;252] (додаток 13) .

Розділ 4

Кабарівці в ХХ на початку ХХІ століття

Під час другої світової війни село повністю спалили. Залишилася церква і 5 хат, які були покриті бляхою. Участь у II світовій війні брав житель села Максим Доскоч.

З роками село відбудовувалось. Наприкінці 1970 – х – на початку 1980 – х років прокладена асфальтована дорога, закладено став, частина якого розташована на місці ще панського ставу. Велику допомогу надав виходець села Любомир Михайлович Маланчук.

У 1994 році село газифіковано, у 2006 відновлено старий і проведено новий водогін.

У 1998 році зведено пам'ятник на честь 400 – річчя села за допомогою вихідця села Богдана Яковича Костюка.

Зараз проводиться робота над благоустроєм джерела під горою. У цьому допомогу надав теж виходець села Володимир Миколайович Хом'як.

У Кабарівцях діє ЗОШ I – II ступенів, клуб, бібліотека, ФАП. [1;299]

Село пишається своїми земляками, відомими людьми:

Любомир Михайлович Маланчук, 1934 р. н., - кандидат економічних наук, колишній голова Тернопільської обласної ради. Нині заступник директора навчального відділу економіки Тернопільського інституту агропромислового виробництва.

Зиновій Петрович Гринчишин, 1933 р. н., доцент, кандидат педагогічних наук, викладач Львівського технікуму електроніки.

Володимир Петрович Гринчишин, 1938 р. н., працював лікарем – педіатром в одній з лікарень Львова. Проходив стажування в США. Сьогодні прожив в с. Кабарівцях.

Іван Григорович Процик, 1926 р. н., професор, викладач на географічному факультеті Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Олексій Васильович Попадюк, 1933 р. н., письменник. Написав книгу “Літературна партизанка”. Один примірник подарував школі.

Володимир Миколайович Хом'як, 1950 р. н., голова профспілкової організації Тернопільського ВАТ “Укртелеком”, поет. Видав три збірки віршів

“Сонцецвіт” (2006), “Дивограй серця” (2008), “Трояндою любов цвіте” (2008).
(додаток 14)

Зиновій Васильович Маланчук, 1945 р. н., видав збірку поезій “Калинове
гроно”. Проживає в місті Львові.[1;302]

- 9 -

Богдан Якович Костюк, 1937 р. н., закінчив Львівський політехнічний інститут,
факультет “Енергопостачання міст та промислових підприємств”. В 1995 році обраний
головою правління ВАТ “Тернопільобленерго”. Паралельно працює доцентом ТДГУ
імені І. Пулюя. За сумлінну працю нагороджений багатьма державними
відзнаками. (додаток 15)

Допомагають розвиватися селу і господарства, що функціонують на
території, це: ОРГ “Збруч” (керівник В. П. Мотрук), ТзОВ “Доброта” (керівник Р. П.
Соловій).

Разом з депутатами, керівниками установ, громадою сільська рада працює над
покращенням життя своїх громадян, над розвитком села.

- 10 -

Список використаної літератури:

1. Зборівщина. Над берегами Серету, Стрипи і Золотої Липи : Історично-мемуарний і літературний збірник-Торонто-Нью-Йорк-Париж-Сідней,1985-1056с.с.(Наукове Товариство ім. Шевченка. Український архів Т.28.Видання комітетів Зборівщини).
2. Зборівщина: історія і сьогодення: Історико-краєзнавчий нарис. Укл. М.Б. Бігус. -Тернопіль : Воля, 2008-480с.
3. Історія міст і сіл УРСР. Тернопільська обл,- Київ, 1973-626с.
4. Нескорена Зборівщина: У 2т.-Тернопіль: Принтер- інформ,2001.-Том 1.262 с.- (Редакція обласної Книги Пам'яті Тернопільщини і Книги «Реабілітовані історією». Серія «Реабілітовані історією»).
5. Нескорена Зборівщина : У 2т.- Тернопіль : Принтер-інформ, 2001.- Том 2. 260с.- (Редакція обласної Книги Пам'яті Тернопільщини і Книги «Реабілітовані історією». Серія «Реабілітовані історією»).
6. Свідчення мешканців села : Доскоча Максима, Огнистої Євгенії, Мельника Степана.

Методичне значення роботи

Дана робота може використовуватися на уроках історії (при вивченні історії рідного краю), також – під час проведення уроків з географії (місце розташування пам'яток). Зібраний матеріал може бути використаний в кабінеті історії, у шкільному музеї.

Усім, хто цікавиться історією свого села, експедиція дасть інформацію про історичні пам'ятки села, їх походження, становище села під владою Польщі, Австро-Угорщини, часів радянської влади; допоможе повернути деякі забуті імена односельчан, які віддали своє життя в боротьбі за незалежність України.

Також зібраний матеріал може допомогти у вивченні історії сіл Зборівщини.

З роботою можуть ознайомитися всі жителі села, особливо – молодь, історики і всі, кому небайдужа історія рідного села Кабарівців.

Додатки

Церква св. Параскевії в Кабарівцях, збудована 1836 р.

до 401 м. понад рівень моря. По лівім березі Стрипи є
ю-пісковика довжиною одного кілометра. У ньому

Додаток №2

Додаток №3

Додаток №4

Додаток №6

Додаток №7

**Останки спаленої бібліотеки (вартости понад 2500 зл.) читал
в Кабарівцях під час пацифікації 1938 р.**

Додаток №9

й
ь-
Стефанія Маланчук із с. Кабарівці. Член
ОУН, санітарка УПА. Була засуджена до
10 р. ВТТ. Звільнена у 1955 р.

ківці
тами

Софія Семен із с. Мшана, зв'язкова ОУН (зліва), Василь Романишин із с. Кабарівці, репресований і Люба Мельник із с. Кабарівці, друкарка-зв'язкова СБ

ці.
2 р.

Степан Мельник із с. Кабарівці з дітьми. Вояк УПА, охоронець районного провідника СБ "Топора". Був засуджений до 20 р. каторжних робіт.

Василь Дець, Борон
Загинув у бою з енкаведистами в 1948 р.

Ярослав Соловій із с. Кабарівці. Симпатик ОУН. Був засуджений до 25 р. ВТТ. Звільнений у 1945 р.

Володимир ХОМ'ЯК

Автор поетичних збірок
“Сонцецвіт” (2004 р.)
і “Дивограї серця” (2008 р.).

для закінчення школи

енера оргтехдопомоги.

